

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων
[e-mail:ecocom-belgrade@mfa.gr](mailto:ecocom-belgrade@mfa.gr)

Ενημερωτικό Δελτίο

Νοεμβρίου 2023

Επιμέλεια: Αντώνιος Κατεπόδης, Γεν. Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄
Συντάκτης: Όλγα Μπάρμπα, Γραμματέας ΟΕΥ Γ΄

Γραφείο ΟΕΥ
Βελιγραδίου

Οικονομικό & Επιχειρηματικό Περιβάλλον

- ✓ **Η NBS διατηρεί το βασικό επιτόκιο στο 6,5%.**
Το Εκτελεστικό Συμβούλιο της Εθνικής Τράπεζας της Σερβίας (NBS) αποφάσισε την Πέμπτη, 9 Νοεμβρίου, να διατηρήσει το βασικό επιτόκιο στο 6,50%. Αμετάβλητα παρέμειναν επίσης τα επιτόκια καταθέσεων (5,25%) και δανεισμού (7,75%). Σύμφωνα με την ανακοίνωση της NBS. «Η απόφαση του Συμβουλίου είχε ως κίνητρο την περαιτέρω χαλάρωση των παγκόσμιων πληθωριστικών πιέσεων, την πτωτική τροχιά του πληθωρισμού στο εσωτερικό. Επιπλέον, οι νομισματικές συνθήκες την περασμένη περίοδο έγιναν αυστηρότερες μέσω του κύριου μέσου πολιτικής - του επιτοκίου, καθώς και τον Σεπτέμβριο αυξάνοντας τον δείκτη υποχρεωτικών αποθεματικών, με τα πλήρη αποτελέσματα αυτών των μέτρων να μην έχουν ακόμη εκδηλωθεί»
- ✓ **Ο ετήσιος πληθωρισμός Οκτωβρίου στο 8,5%**
Σύμφωνα με ανακοίνωση της Στατιστικής Υπηρεσίας της Σερβίας, ο μηνιαίος πληθωρισμός Οκτωβρίου ανήλθε σε 0,3% ενώ ο ετήσιος σε 8,5%.
Ανά ομάδες αύξηση των τιμών σημειώθηκε στις : Εκπαίδευση (2,9%), Ένδυση και Υπόδηση (1,7%), Υγεία (0,8%), Αλκοολούχα ποτά και καπνός, Έπιπλα, οικιακός εξοπλισμός και τακτική οικιακή συντήρηση, και Εστιατόρια και ξενοδοχεία (κατά 0,5%), Στέγαση, Νερό, Ηλεκτρισμός, Φυσικό αέριο και άλλα καύσιμα (0,3%) και στις ομάδες Μεταφορές και Αναψυχή και Πολιτισμός (κατά 0,2%). Μείωση τιμών σημειώθηκε στην ομάδα Επικοινωνίες (-0,1%). Οι τιμές των άλλων αγαθών και υπηρεσιών παρέμειναν ως επί το πλείστον αμετάβλητες.
- ✓ **Ανάπτυξη 3,6% το τρίτο τρίμηνο 2023**
Η Στατιστική Υπηρεσία της Σερβικής Δημοκρατίας (RZS) ανακοίνωσε ότι η αύξηση του ΑΕΠ στο τρίτο τρίμηνο έφτασε το 3,6% φέτος σε σύγκριση με το ίδιο τρίμηνο του 2022, προσθέτοντας επίσης ότι η ανάπτυξη, που τροφοδοτείται κυρίως από τον κατασκευαστικό και τον γεωργικό κλάδο, ήταν κατά 1,3% υψηλότερη από ό,τι το δεύτερο τρίμηνο του έτους. Στην ανακοίνωση αναφέρεται επίσης ότι το συνολικό εξωτερικό εμπόριο της χώρας ανήλθε σε 54,4 δισ. ευρώ το πρώτο 10μηνο του τρέχοντος έτους, σημειώνοντας πτώση 1,6% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2022. Ωστόσο, η πτώση προέρχεται κυρίως από την μείωση της αξίας των εισαγωγών. Ειδικότερα, εξήχθησαν αγαθά αξίας 23,9 δισ. ευρώ (αύξηση 4,9%) ενώ οι εισαγωγές ανήλθαν σε 30,5 δισ. (μείωση 6,1%) με το έλλειμμα να διαμορφώνεται στα 6,5 δισ. Ευρώ ή 32,4% λιγότερο από το 2022. Τα στοιχεία δείχνουν επίσης, ότι το 78,7% των εισαγωγών καλύφθηκε από εξαγωγές έναντι 70,2% πέρυσι.
- ✓ **Ξεκινά η εφαρμογή του συστήματος eCustoms**
Οι Σερβικές τελωνειακές αρχές ανακοίνωσαν ότι ξεκινά η λειτουργία της εφαρμογής eCustoms, για την αυτοματοποίηση και τον εκσυγχρονισμό των τελωνειακών διαδικασιών σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ. Για το εν λόγω έργο η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επενδύσει περίπου 9 εκατ. ευρώ.
Κατά την παρουσίαση αυτού του νέου συστήματος στο Εμπορικό Επιμελητήριο της Σερβίας (CCIS), αναφέρθηκε ότι έχει ξεκινήσει σε μια προσπάθεια αναβάθμισης του τελωνειακού τομέα και διευκόλυνσης του διεθνούς εμπορίου και ότι το σύστημα έχει εφαρμοστεί πιλοτικά

με επιτυχία από τα τέλη Μαΐου, και ότι έως τα τέλη Δεκεμβρίου 2025 αναμένεται να εφαρμοστούν πλήρως και τρία συστήματα πληροφορικής – για τις εισαγωγές, τις εξαγωγές και τις τελωνειακές αποφάσεις. Η προθεσμία ολοκλήρωσης του έργου είναι στα τέλη Μαΐου 2026.

Ο Υφυπουργός Οικονομικών, κ. Γκόικο Στανιβούκοβιτς επεσήμανε ότι με τη βελτίωση των ικανοτήτων της Τελωνειακής Διοίκησης και την αυτοματοποίηση των τελωνειακών συστημάτων θα εξασφαλιστεί η εναρμόνιση με τους τελωνειακούς κανονισμούς της ΕΕ, η οποία, σύμφωνα με τον ίδιο, είναι ένα από τα πολύ σημαντικά βήματα για την εκπλήρωση των απαιτήσεων για το κλείσιμο του Κεφαλαίου 29, το οποίο αφορά την Τελωνειακή Ένωση.

- ✓ **ΕΕ: Η οικονομία της Σερβίας θα αναπτυχθεί κατά 2,2% φέτος**
Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οικονομία της Σερβίας αναμένεται να αναπτυχθεί κατά 2,2% φέτος, κατά 3,1% το 2024 και 3,7% το 2025. Η προβλεπόμενη ανάπτυξη αποδίδεται στην αναμενόμενη αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης, τον χαμηλότερο πληθωρισμό και τις υψηλότερες επενδύσεις. Η Επιτροπή προβλέπει επίσης ότι η ζώνη του ευρώ θα αποφύγει την ύφεση φέτος, με αναμενόμενη ανάπτυξη 0,2% το τέταρτο τρίμηνο, και 0,6% συνολικά το 2023. Αντίστοιχα προβλέπεται ανάπτυξη 1,2% το 2024 και 1,6% το 2025.
- ✓ **Οι ειδικοί αναμένουν απότομη πτώση στις τιμές των ακινήτων**
Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Γεωδαιτικής Αρχής (RGZ), ο αριθμός των συμβάσεων πώλησης ακινήτων στη Σερβία μειώθηκε για ακόμη ένα, συνεχόμενο τρίμηνο, και ειδικότερα κατά 15,9% σε σύγκριση με πέρυσι. Σύμφωνα με ειδικούς, αυτό δείχνει ότι όλο λιγότεροι άνθρωποι είναι πρόθυμοι να αγοράσουν ακίνητα στις προσφερόμενες τιμές, γεγονός που θα έχει ως συνέπεια οι τιμές των ακινήτων να πέσουν σίγουρα το 2024, και με τη πτώση να γίνεται ορατή σε περίπου 3 με 6 μήνες. Ενώ κατά το πρώτο εξάμηνο του 2023, η Κρατική Γεωδαιτική Αρχή (RGZ) κατέγραψε 13% λιγότερα συμβόλαια πώλησης ακινήτων στη Σερβία, το τρίτο τρίμηνο, μείωση ανήλθε 15,9 τοις εκατό. Σύμφωνα με τον κ. Βλαντιμίρ Τζουκάνοβιτς, οικονομολόγο και σύμβουλο ακινήτων, η πτώση αναμένεται να ανέλθει από 5 έως και σε 20%. Σύμφωνα με τον ίδιο, κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορωνοϊού τυπώθηκε ένα μεγάλο χρηματικό ποσό που στη συνέχεια οδήγησε τους ανθρώπους να επενδύσουν μαζικά σε ακίνητα, γεγονός που συνέβαλε σε διογκωμένες τιμές. Ωστόσο, το επόμενο διάστημα, αναμένεται μια αντιστροφή αυτής της τάσης και με τις τιμές να ακολουθούν πτωτική πορεία.
- ✓ **Επισημάνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Δημόσιες Συμβάσεις**
Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΚ), η Σερβία θα πρέπει να εργαστεί για την περαιτέρω εναρμόνιση της νομοθεσίας της για τις δημόσιες συμβάσεις με την σχετική Οδηγία της ΕΕ από το 2014. Ειδικότερα, η Σερβία θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στις τροποποιήσεις του νόμου για τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και τις παραχωρήσεις και να διασφαλίσει ότι τα έργα που χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους υπόκεινται σε διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων. Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΚ, η αγορά δημοσίων συμβάσεων αυξήθηκε συνολικά στα 5,6 δισ. ευρώ το 2022, με το μερίδιο των διαγωνισμών που κλείνουν, με μόνο μία προσφορά να παραμένει πολύ υψηλό (51%). Η ΕΚ επισημαίνει επίσης ότι η Σερβία πρέπει να δώσει προσοχή στους κανόνες για τις δημόσιες

συμβάσεις σύμφωνα με τις διακυβερνητικές συμφωνίες, και να σέβεται τις αρχές των δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ.

- ✓ **Οικογενειακό εισόδημα χαμηλότερο από τον μέσο μισθό**
Η Στατιστική Υπηρεσία της Σερβίας (RZS) ανακοίνωσε ότι το μέσο μηνιαίο εισόδημα για τα νοικοκυριά στη Σερβία το 2022 ήταν χαμηλότερο από τον μέσο μισθό. Ειδικότερα, σε έκθεσή της η RZS αναφέρει ότι το μέσο μηνιαίο εισόδημα για τα νοικοκυριά ήταν 78.393 δηνάρια (περ. 670 ευρώ), με το 49,9% των νοικοκυριών να λαμβάνει το εισόδημά του από μισθούς και το 32,1% από συντάξεις. Το εισόδημα του νοικοκυριού ήταν χαμηλότερο από τον μέσο μηνιαίο μισθό ανέρχεται σε 84.227 δηνάρια (περ.720 ευρώ). Το μέσο μηνιαίο εισόδημα των νοικοκυριών στις αστικές περιοχές ήταν 80.697 δηνάρια (690 ευρώ) έναντι 74.644 (640 ευρώ) στις αγροτικές περιοχές. Το μέσο εισόδημα των νοικοκυριών είναι υψηλότερο στο Βελιγράδι (90.056 δηνάρια ή περίπου 770 ευρώ) και χαμηλότερο στη νότια Σερβία (73.510 δην. ή 630 ευρώ).

Μεταφορές-Υποδομές-Κατασκευές

- ✓ **Η Σερβία και η Βόρεια Μακεδονία υπογράφουν μνημόνιο για τον σιδηρόδρομο υψηλής ταχύτητας από τη Νις προς τα Σκόπια**
Ο Υπουργός Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών της Σερβίας, κ. Γκόραν Βέσιτς ανακοίνωσε την υπογραφή Μνημονίου με την Βόρεια Μακεδονία για την κατασκευή σιδηροδρόμου υψηλής ταχύτητας από τη Νις προς τα Σκόπια, για την οποία οι δύο χώρες θα ζητήσουν από κοινού πόρους από την ΕΕ. Ανέφερε επίσης, ότι βρίσκεται σε εξέλιξη ο σχεδιασμός του τμήματος Νις – Πρέσεβο (σύνορα), μήκους 135 χιλιομέτρων και ότι οι εταίροι της Βορείου Μακεδονίας θα σχεδιάσουν «τα δικά τους» περίπου 50 χιλιόμετρα από τα σύνορα μέχρι τα Σκόπια.
- ✓ **Ξεκινά η ανακατασκευή του σιδηροδρόμου Nis-Dimitrovgrad**
Η ανακατασκευή και ο εκσυγχρονισμός της σιδηροδρομικής γραμμής Nis-Dimitrovgrad (σύνορα με Βουλγαρία) ξεκίνησε με τις εργασίες στο ανοιχτό σιδηροδρομικό τμήμα μεταξύ των σιδηροδρομικών σταθμών Stanicenje και Pirost, μήκους περίπου επτάμισι χιλιομέτρων. Το τμήμα Stanicenje-Pirost αποτελεί την πρώτη φάση των εργασιών στο πλαίσιο της ανακατασκευής και του εκσυγχρονισμού του σιδηροδρόμου Sicevo-Dimitrovgrad, μήκους 86 χιλιομέτρων, το οποίο περιλαμβάνει κατασκευαστικές εργασίες και προπαρασκευαστικές εργασίες για την ηλεκτροδότηση και τη σηματοδότηση, καθώς και την ηλεκτροδότηση αυτού του τμήματος. Ανάδοχος του έργου είναι η κοινοπραξία των εταιρειών με επικεφαλής τη Βουλγαρική εταιρεία Trace Group Hold PLC και περιλαμβάνει επίσης τις Consorzio Armatori Ferroviari S.C.P.A και Start - Engineering JSC. Η αξία της συμφωνίας για τον εκσυγχρονισμό του σιδηροδρόμου Sicevo-Dimitrovgrad είναι περίπου 169,7 εκατ. ευρώ και η προθεσμία για την ολοκλήρωση του έργου είναι 1.276 ημέρες, δηλαδή περίπου τρεισήμισι χρόνια.

- ✓ **Ξεκινά η κατασκευή σιδηροδρομικής γραμμής υψηλής ταχύτητας προς τη Νις**
Ο Υπουργός Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών, κ. Γκόραν Βέσιτς δήλωσε ότι η Σερβία έχει κατασκευάσει 75 χιλιόμετρα σιδηροδρόμου υψηλής ταχύτητας, και αυτή τη στιγμή κατασκευάζει 108 χιλιόμετρα προς τη Σουμπότιτσα (σύνορα με Ουγγαρία), τμήμα το οποίο θα ολοκληρωθεί το επόμενο έτος. Επιπλέον, ανέφερε ότι σύντομα θα ξεκινήσει η κατασκευή 230 χιλιομέτρων σιδηροδρομικής γραμμής υψηλής ταχύτητας προς τη Νις.
- ✓ **Υπογράφηκε συμφωνία για την ηλεκτρονική είσπραξη διοδίων με την Ουγγαρία**
Η Σερβία και η Ουγγαρία υπέγραψαν Συμφωνία Συνεργασίας για την ηλεκτρονική είσπραξη διοδίων σε πολυσύχναστες διαδρομές κυκλοφορίας που δεν αποτελούν αυτοκινητόδρομους. Ο Υπουργός Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών της Σερβίας, Γκόραν Βέσιτς, επεσήμανε ότι η Ουγγαρία είχε ένα σύστημα είσπραξης διοδίων και προστασίας των τοπικών δρόμων εδώ και πολύ καιρό, το οποίο θα αρχίσει να λειτουργεί και στη Σερβία. Ειδικότερα, το σύστημα είσπραξης διοδίων θα εφαρμοστεί σε πολυσύχναστους δρόμους βαθμού IB και IIB και θα αφορά μόνο φορτηγά άνω των 7,5 τόνων. Ο Ούγγρος Υπουργός είπε ότι θα παραδώσει ένα αναπτυξιακό έργο στη Σερβία βάσει του οποίου θα μπορέσει να κατασκευάσει το δικό της σύστημα είσπραξης διοδίων.
- ✓ **Νέες υποχρεώσεις για τη διαχείριση των δομικών αποβλήτων**
Στα τέλη Οκτωβρίου, η Κυβέρνηση της Σερβίας ενέκρινε το Διάταγμα για τον Τρόπο και τη Διαδικασία Διαχείρισης Αποβλήτων Κατασκευών και Κατεδαφίσεων, το οποίο υπαγορεύει τον τρόπο χειρισμού αυτού του τύπου απορριμμάτων για πρώτη φορά.
Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Κυβέρνησης, τα τελευταία χρόνια, υπήρξε αξιοσημείωτη επέκταση των οικοδομικών εργασιών και αυξημένος αριθμός εργοταξίων, δημιουργώντας μεγάλες ποσότητες απορριμμάτων, γεγονός που οδήγησε στην ανάγκη υπαγόρευσης σαφών διαδικασιών χειρισμού των απορριμμάτων, από τη στιγμή που δημιουργούνται μέχρι την τελική διάθεση ή την ανακύκλωση.
Το διάταγμα διευκρινίζει ότι ο παραγωγός απορριμμάτων οικοδομής και κατεδάφισης υποχρεούται να καταρτίσει σχέδιο διαχείρισης απορριμμάτων, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, στοιχεία για το είδος και την προβλεπόμενη ποσότητα απορριμμάτων που θα δημιουργηθούν από εργασίες εργοταξίου. Είναι επίσης υποχρεωμένος να διασφαλίσει ότι τα επικίνδυνα δομικά απόβλητα απομακρύνονται πρώτα από εργοτάξιο και να λάβει έκθεση σχετικά με την έλεγχο των αποβλήτων που δημιουργούνται στο εργοτάξιο.
Τα απόβλητα κατασκευών και κατεδαφίσεων, θα πρέπει συλλέγονται σε ειδικά δοχεία ή κατάλληλες σακούλες. Στη συνέχεια, ο παραγωγός των αποβλήτων καθίσταται υπεύθυνος για τη μεταφορά τους στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή/και επεξεργασίας. Ειδικότερα, το διάταγμα ορίζει ότι ο παραγωγός των απορριμμάτων θα μπορεί να επεξεργάζεται τα απόβλητα κατασκευών και κατεδαφίσεων μόνος του ή να τα παραδίδει στον φορέα εκμετάλλευσης που διαθέτει άδεια για την επεξεργασία αυτού του τύπου απορριμμάτων. Το κόστος της επεξεργασίας, δηλαδή της επαναχρησιμοποίησης ή/και της διάθεσης των απορριμμάτων κατασκευής και κατεδάφισης βαρύνει τον ιδιοκτήτη των απορριμμάτων.
Το διάταγμα προβλέπει επίσης ότι η κινητή εγκατάσταση επεξεργασίας ή αποθήκευσης απορριμμάτων μπορεί να ιδρυθεί από την τοπική αυτοδιοίκηση. Ειδικότερα, ορίζεται ότι οι πολίτες θα μπορούν να διαθέτουν έως και έναν τόνο απορριμμάτων οικοδομής και κατεδάφισης που παράγονται σε νοικοκυριά σε εγκατάσταση που έχει δημιουργηθεί από την τοπική αυτοδιοίκηση.

Τέλος, το διάταγμα απαγορεύει την επαναχρησιμοποίηση απορριμμάτων ασφάλτου σε μέρη όπου μπορεί να έρθει σε επαφή με επιφανειακά ή υπόγεια ύδατα, σε περιοχές που υπόκεινται σε πλημμύρες, σε βάλτους, όχθες ποταμών και λιμνών, καθώς και για την κατασκευή προσβάσεων σε γέφυρες και αναχώματα, ή για την κάλυψη χώρων υγειονομικής ταφής, εκτός εάν έχουν προηγουμένως υποβληθεί σε κατάλληλη επεξεργασία.

Ενέργεια- Περιβάλλον

- ✓ **Υπογραφή συμφωνίας για αγορά 400 εκατ. κ. μ. φυσικού αερίου από το Αζερμπαϊτζάν**
Στο πλαίσιο επίσημης επίσκεψής της στο Μπακού, η Υπουργός Μεταλλείων και Ενέργειας της Σερβίας, κ. Ντουμπράβκα Τζέντοβιτς Χαντάνοβιτς υπέγραψε στις 15 Νοεμβρίου, Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ των αρμόδιων Υπουργείων της Σερβίας και του Αζερμπαϊτζάν, το οποίο εμβαθύνει τις σχέσεις στον τομέα της ενέργειας.
Επίσης, η Υπουργός υπέγραψε εμπορική σύμβαση μεταξύ των εταιρειών φυσικού αερίου Socar και Srbijagas, για την παράδοση έως και 400 εκατομμυρίων κυβικών μέτρων φυσικού αερίου από το Αζερμπαϊτζάν στη Σερβία μέχρι το τέλος του επόμενου έτους. Η Υπουργός ανακοίνωσε ότι η υπογραφή του μνημονίου εμβαθύνει τη διμερή συνεργασία μεταξύ Σερβίας και Αζερμπαϊτζάν στον τομέα της ενέργειας και εξασφαλίζει την προμήθεια φυσικού αερίου από τη χώρα αυτή, σε ποσότητες έως και 400 εκατ. κυβικά μέτρα φυσικού αερίου ετησίως έως το 2026, ποσότητα η οποία θα αυξηθεί σε ένα δισεκατομμύριο κυβικά μέτρα από το 2027 και έπειτα. Επιπλέον, επεσήμανε ότι μετά την κατασκευή του Balkan Stream, η επικείμενη αποπεράτωση του διασυνδετήριου αγωγού με τη Βουλγαρία (IBS), θα ανοίξει μια νέα οδό ανεφοδιασμού, θα συμβάλει στον στόχο διαφοροποίησης των πηγών ενέργειας της χώρας και θα ενισχύσει τη θέση της Σερβίας ως χώρα διέλευσης φυσικού αερίου προς την Κεντρική Ευρώπη.
Στη συνέχεια, πρόσθεσε ότι το υπογεγραμμένο μνημόνιο δημιουργεί νέες ευκαιρίες συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών, όσον αφορά την παράδοση υγρού φυσικού αερίου μέσω τερματικών σταθμών LNG στην Τουρκία και την Ελλάδα, καθώς και πιθανή συνεργασία για την ανάπτυξη δυνατοτήτων για την κατασκευή σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής από φυσικό αέριο αλλά και εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου.
Επισήμανε επίσης, ότι όλες οι προβλέψεις δείχνουν ότι οι ανάγκες της Σερβίας σε φυσικό αέριο θα αυξηθούν την τρέχουσα δεκαετία και ότι η συνολική κατανάλωση αερίου αναμένεται να αυξηθεί από περίπου τρία δισ. κυβικά μέτρα το 2022 σε περίπου τέσσερα δισ.κυβικά μέτρα έως το 2030.
Σε συνέχεια των ανακοινώσεων της Υπουργού, τα δημοσιεύματα στη Σερβία, επικεντρώνονται στο γεγονός ότι ναι μεν η σύμβαση για την εισαγωγή φυσικού αερίου από το Αζερμπαϊτζάν στη Σερβία παρέχει έναν νέο προμηθευτή, ωστόσο σύμφωνα με ειδικούς δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εναλλακτική λύση στο ρωσικό αέριο. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι οι ποσότητες που προσφέρει το Αζερμπαϊτζάν είναι ανεπαρκείς για να χρησιμεύσουν ως ανταγωνιστική εναλλακτική λύση στο ρωσικό αέριο και ότι παρά τη θετική πτυχή της απόκτησης ακόμη προμηθευτή, το αέριο του Αζερμπαϊτζάν δεν μπορεί να ανταγωνιστεί από άποψη ποσότητας αλλά ούτε και κόστους το ρωσικό αέριο, το οποίο εισάγεται σε σημαντικά χαμηλότερες τιμές. Ωστόσο, επισημαίνουν ότι η τρέχουσα συμφωνία θεωρείται ένα θετικό

βήμα προς την αύξηση του ανταγωνισμού και τη διαφοροποίηση στη σερβική αγορά φυσικού αερίου.

✓ **Συστάσεις της Ενεργειακής Κοινότητας σχετικά με το Εθνικό Σχέδιο Ενέργειας και Κλίματος της Σερβίας**

Η Γραμματεία της Ενεργειακής Κοινότητας, ανακοίνωσε τις συστάσεις τις επί του Εθνικού Σχεδίου Ενέργειας και Κλίματος της Σερβίας, το οποίο βρίσκεται υπό υιοθέτηση, σύμφωνα με τις οποίες η Σερβία καλείται να ευθυγραμμίσει τους στόχους της σχετικά με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση για το 2030, με τους στόχους της Ενεργειακής Κοινότητας.

Το Υπουργείο Εξορύξεων και Ενέργειας της Σερβίας υπέβαλε το προσχέδιο του Εθνικού Σχεδίου Ενέργειας και Κλίματος (NECP) στη Γραμματεία προς εξέταση στις 29 Ιουνίου.

Ειδικότερα, προτείνεται στη Σερβία να ευθυγραμμίσει τον στόχο για το ελάχιστο μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας έως το 2030 με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της Ενεργειακής Κοινότητας– δηλαδή 40,7% αντί για μόλις 33,6%– ή να εξηγήσει τις ειδικές εθνικές συνθήκες που αιτιολογούν την απόκλιση. Η επίτευξη του στόχου του 2030 για τις ΑΠΕ είναι νομικά δεσμευτική για τη Σερβία.

Επιπλέον, η Γραμματεία υπενθυμίζει ότι τα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας υποχρεούνται να εκπονήσουν σχέδια NECP που καθορίζουν στόχους, σύμφωνα με τους στόχους και τις πολιτικές και μέτρα της Ενεργειακής Κοινότητας 2030, και για τις πέντε διαστάσεις της Ενεργειακής Ένωσης (μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ενεργειακή απόδοση, εσωτερική αγορά ενέργειας, έρευνα και καινοτομία).

Όσον αφορά την απεξάρτηση από τον λιγνίτη, η έκθεση τονίζει ότι δεν υφίστανται συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με την εισαγωγή συστήματος εμπορίας εκπομπών.

Σύμφωνα με αυτή, το μερίδιο του άνθρακα στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σχεδιάζεται να μειωθεί λιγότερο από 25% το 2030 σε σύγκριση με το 2019 στο βασικό σενάριο πολιτικής, ωστόσο θα εξακολουθεί να αντιπροσωπεύει περίπου το ήμισυ της συνολικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2030. Η πλήρης κατάργηση του άνθρακα στο μείγμα ηλεκτρικής ενέργειας αναμένεται να πραγματοποιηθεί έως το 2050.

Σύμφωνα με την έκθεση συστάσεων, η συγκέντρωση της πλειονότητας των στόχων στην περίοδο μετά το 2030 θα απαιτήσει ένα επιταχυνόμενο κλείσιμο των κέντρων παραγωγής που βασίζονται στον άνθρακα μεταξύ 2030-2050 σε συνδυασμό με μια σειρά εξαιρετικά φιλόδοξων επενδύσεων σε νέες δυναμικότητες παραγωγής, που θα θέσει νέες προκλήσεις.

Το προσχέδιο του NECP αναφέρει επίσης ότι όλοι οι «θερμικοί σταθμοί ορυκτών καυσίμων αναμένεται να σταματήσουν εντελώς την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2050», το οποίο σύμφωνα με την Ενεργειακή Κοινότητα, όχι μόνο θέτει υπό αμφισβήτηση την επίτευξη του στόχου μείωσης των εκπομπών για το 2030, αλλά επιπλέον έρχεται σε σύγκρουση με αναφορά του κειμένου περί χρήσης φυσικού αερίου στο μείγμα ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2050.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τη Γραμματεία, δεν σχεδιάζεται να επιτευχθεί κλιματική ουδετερότητα σε ολόκληρη την οικονομία έως το 2050. Το πιο φιλόδοξο σενάριο πολιτικής με πρόσθετα μέτρα («WAM») επιτυγχάνει μείωση των εκπομπών κατά 75% το 2050 σε σχέση με τα επίπεδα του 1990.

Οι συστάσεις αναφέρουν επίσης, ότι ναι μεν το σχέδιο NECP, περιλαμβάνει πρόβλεψη για εισαγωγή «φόρου άνθρακα», ωστόσο, μόνο με τη μορφή διευκόλυνσης της εισαγωγής του, χωρίς να έχει προγραμματιστεί καμία συγκεκριμένη δράση. Μια υποσημείωση στο σχέδιο NECP επισημαίνει μια πιθανή εισαγωγή ενός τέτοιου φόρου από το 2027 με χαμηλό συντελεστή 4 ευρώ/τόνο και αύξηση είτε σε 40 ευρώ/τόνο (Κεφάλαιο 5) είτε σε 70 ευρώ/τόνο (στο παράρτημα II) το 2030. Η Γραμματεία τονίζει επίσης, ότι δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με την εισαγωγή ενός συστήματος εμπορίας εκπομπών (ETS), το οποίο θα μπορούσε να είναι καθοριστικό για την εξασφάλιση εξαίρεσης από τον κανονισμό CBAM της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, επομένως, για τη διατήρηση οποιασδήποτε σύζευξης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Σχετικά με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η Γραμματεία τονίζει ότι υφίσταται δυναμικό για 3,58 GW ηλιακής ενέργειας, αλλά ο στόχος τεθεί στο 1,73 GW, αναφέροντας ότι το σχέδιο προβλέπει μια αργή τάση ανάπτυξης ΑΠΕ μέχρι το 2030 και σημαντική επιτάχυνση μεταξύ 2030 και 2050. Ο συνολικός στόχος 2030 για τις ΑΠΕ υποδιαιρείται σε τομεακούς στόχους: για την ηλεκτρική ενέργεια (45%), τις μεταφορές (7%) και τη θέρμανση και ψύξη (41,4%).

Η Γραμματεία επισημαίνει ότι η μελέτη του IRENA «Προοπτικές Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την Ενεργειακή Συνδεσιμότητα της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης (CESEC)», δείχνει ότι η Σερβία διαθέτει διπλάσιες δυνατότητες να αξιοποιήσει οικονομικά ηλιακά φωτοβολταϊκά για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2030 σε σύγκριση με αυτό που προτείνεται στο το προσχέδιο (3,58 GW έναντι του προτεινόμενου 1,73 GW). Προσθέτει επίσης ότι δεν υπάρχει αιτιολόγηση στο σχέδιο NECP σχετικά με την απόκλιση αυτή και ότι ενώ υπάρχουν μέτρα προώθησης της παραγωγής και ιδιοκατανάλωσης από ΑΠΕ, ελλείψει απτών στόχων, θα είναι δύσκολο να σημειωθεί επαρκής πρόοδος.

Σχετικά με τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης η Γραμματεία υπενθυμίζει ότι η επίτευξη του στόχου του 2030 είναι νομικά δεσμευτική, και συνεπώς η Σερβία, θα πρέπει να επιδιώξει το ίδιο επίπεδο με την Ενεργειακή Κοινότητα –δηλαδή μέγιστο 9,54 Mtoe αντί 9,7 Mtoe19– στο προγραμματισμένο συνολικό μέγιστο επίπεδο τελικής κατανάλωσης ενέργειας έως το 2030. Προσθέτει επίσης, ότι το προσχέδιο NECP δεν αντικατοπτρίζει την υποχρέωση διεξαγωγής συνολικής αξιολόγησης της εφαρμογής αποτελεσματικής θέρμανσης και ψύξης, ενώ δεν παρέχει επίσης, λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή της τιμολόγησης με βάση την κατανάλωση, η οποία επί του παρόντος εφαρμόζεται μόνο εν μέρει.

Τέλος, η Γραμματεία αναφέρει, ότι η αυτάρκεια είναι η κεντρική κατευθυντήρια αρχή του σχεδίου, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η περιφερειακή συνεργασία και η περιφερειακή διάσταση, το οποίο αυξάνει σημαντικά το κόστος της μετάβασης.

✓ **Η Σερβία και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπογράφουν επιστολή πρόθεσης για την εκμετάλλευση του λιθίου**

Σύμφωνα με την Demostat, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι, στις 22 Σεπτεμβρίου, υπέγραψε με την Κυβέρνηση της Σερβίας, επιστολή προθέσεων για μια στρατηγική συνεργασία στους τομείς των μπαταριών και των κρίσιμων πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένου του λιθίου.

Σύμφωνα με το δημοσίευμα, απαντώντας στην παρατήρηση της Demostat ότι μέρος του κοινού στη Σερβία ισχυρίζεται ότι η Rio Tinto θα ανοίξει ορυχεία λιθίου στη Σερβία, τα οποία θα είναι καταστροφικά για το περιβάλλον, η Επιτροπή αναφέρει ότι «η νομοθεσία της ΕΕ διασφαλίζει σε όλα τα έργα το υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής και κοινωνικής

προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των εξορυκτικών έργων», προσθέτοντας ότι ως χώρα-υποψήφια για ένταξη στην ΕΕ, η Σερβία βρίσκεται σε διαδικασία εναρμόνισης της νομοθεσίας της με την Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της περιβαλλοντικής πολιτικής.

- ✓ **Απογραφή: Πάνω από δύο εκατομμύρια νοικοκυριά χωρίς κεντρική θέρμανση**
Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία της Σερβίας (RZS), υπάρχουν 2.031.924 κατειλημμένες κατοικίες χωρίς κεντρική θέρμανση. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της απογραφής του 2022 1.304.593 κατοικίες (64,2%) χρησιμοποιούν ξυλεία ως κύρια πηγή θέρμανσης, 352.185 σπίτια θερμαίνονται κυρίως με ηλεκτρισμό (17,3%), ενώ 255.082 χρησιμοποιούν αέρια καύσιμα (12,6%). Οι άλλες πηγές ενέργειας (άνθρακας, μαζούτ, αιολική, ηλιακή και γεωθερμική ενέργεια) χρησιμοποιούνται πολύ λιγότερο και συνολικά αντιπροσωπεύουν το 3,8% επί του συνόλου. Οι κατοικίες με εγκαταστάσεις τηλεθέρμανσης χρησιμοποιούν κυρίως καυσόξυλα ως πηγή θέρμανσης (59,2%), αέρια καύσιμα (19,2%), ηλεκτρική ενέργεια (15,5%) και άνθρακα (4,8%), ενώ το μερίδιο του μαζούτ και των άλλων πηγών ενέργειας (ηλιακή, γεωθερμική και αιολική ενέργεια) ανέρχεται σε 1%. Οι κατοικίες χωρίς εγκαταστάσεις θέρμανσης, δηλαδή οι κατοικίες που χρησιμοποιούν άλλες συσκευές για θέρμανση (σόμπες, τζάκια κ.λπ.) χρησιμοποιούν επίσης κυρίως ξυλεία (69,7%), ακολουθούμενη από ηλεκτρική ενέργεια (19,3%), ενώ αέρια καύσιμα χρησιμοποιούνται στο 6,9% των κατοικιών. Ο άνθρακας χρησιμοποιείται στο 1,9% των κατοικιών, ενώ το μερίδιο του μαζούτ και άλλων πηγών ενέργειας ανέρχεται στο 0,3%.

- ✓ **Djedonic: Μεταρρύθμιση της EPS, ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και διασύνδεση φυσικού αερίου με τη Βουλγαρία**
Κατά τη διάρκεια του Οικονομικού Φόρουμ του Βελιγραδίου, η Υπουργός Εξορύξεων και Ενέργειας, κα Ντουμπράβκα Τζέντοβιτς Χαντάνοβιτς, τόνισε τρία βασικά αποτελέσματα του Υπουργείου της κατά τη διάρκεια της θητείας της. Ειδικότερα, τόνισε τη μεταρρύθμιση της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρικής Ενέργειας της Σερβίας (EPS), την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την ολοκλήρωση της διασύνδεσης φυσικού αερίου με τη Βουλγαρία. Η μεταρρύθμιση της EPS περιελάμβανε την αναδιάρθρωση, την αλλαγή της νομικής μορφής και το καθορισμό στρατηγικών αποφάσεων. Όσον αφορά τις ΑΠΕ, ανέφερε τις δημοπρασίες για ασφάλιστρα της αγοράς και την Εθνική Στρατηγική Ενέργειας και Περιβάλλοντος, η οποία αναμένεται να εγκριθεί σύντομα, με τις οποίες θα δεσμευτούν πάνω από 20 γιγαβάτ για έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με αποτέλεσμα πάνω από ένα δισεκατομμύριο ευρώ σε νέες επενδύσεις. Επιπλέον τόνισε ότι ο διασυνδεδημένος αγωγός φυσικού αερίου με τη Βουλγαρία, ο οποίος θα τεθεί σε λειτουργία τις επόμενες ημέρες, θα παρέχει στη Σερβία μια διαφοροποιημένη οδό φυσικού αερίου. Σύμφωνα με την ίδια, οι μελλοντικές προτεραιότητες περιλαμβάνουν τον περιφερειακό στρατηγικό σχεδιασμό, την περαιτέρω εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις οδηγίες της ΕΕ, αλλά και επερχόμενα έργα όπως ο θερμοηλεκτρικός σταθμός Kostolac B3 και ο πετρελαιοαγωγός Σερβίας-Ουγγαρίας. Η Υπουργός τόνισε τη σημασία της μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας και ενθάρρυνε τους πολίτες να χρησιμοποιούν την ενέργεια πιο αποτελεσματικά μέσω των επιδοτήσεων και της εκπαίδευσης.

- ✓ **Δέκα Υδροηλεκτρικά Έργα επρόκειτο να κατασκευαστούν στον ποταμό Ibar**
Το Υπουργείο Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών της Σερβίας έθεσε σε δημόσια διαβούλευση το Σχέδιο Τροποποιήσεων του Χωροταξικού Σχεδιασμού της Περιοχής Ειδικού Σκοπού του Συστήματος Υδροηλεκτρικών Σταθμών στον ποταμό Ibar. Το εν λόγω Σχέδιο, το οποίο εκπονήθηκε από το Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής και Πολεοδομίας της Σερβίας, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Διαχείρισης Υδάτων «Jaroslav Cerni», προβλέπει την κατασκευή 10 υδροηλεκτρικών σταθμών (HPP) στον ποταμό Ibar – HPP Lakat, HPP Maglic, HPP Dobre Strane, HPP Bela Glava, HPP Gradina, HPP Cerje, HPP Glavica, HPP Usce, HPP Gokcanica και HPP Bojanici. Η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρικής Ενέργειας της Σερβίας (EPS-Elektroprivreda Srbije) έχει οριστεί ως φορέας της επένδυσης, η οποία θα χρηματοδοτήσει πλήρως την προετοιμασία της τεχνικής τεκμηρίωσης και το σύνολο της εκτέλεσης των εργασιών. Η κατασκευή και η θέση σε λειτουργία ολόκληρου του προγραμματισμένου συστήματος των δέκα υδροηλεκτρικών σταθμών ορίζεται σε περίπου 10 έτη. Μεταξύ των προτεραιοτήτων είναι η κατασκευή των αναστρέψιμων υδροηλεκτρικών σταθμών (HPPs), ιδιαίτερα του HPP Bistrica, και η προκαταρκτική μελέτη σκοπιμότητας για το HPP Djerdap 3.

Χρηματοδότηση

- ✓ **APR: 628 εκατ. ευρώ σε επιδοτήσεις το πρώτο εξάμηνο του 2023**
Ο Οργανισμός Μητρώου Επιχειρήσεων (APR) δημοσίευσε τον Χάρτη Περιφερειακών Αναπτυξιακών Μέτρων και Κινήτρων (RegMPRR Map), ο οποίος απεικονίζει τις χορηγηθείσες κρατικές επενδύσεις και την οικονομική ανάπτυξη το α' εξάμηνο του τρέχοντος έτους. Σύμφωνα με τα στοιχεία, τα συνολικά κρατικά κίνητρα που δόθηκαν το α' εξάμηνο του 2023 ανήλθαν σε 73,5 δισ. δηνάρια (περίπου 628 εκατ. ευρώ), από τα οποία 65,4 δισ. δηνάρια ή το 88,9% ήταν υπό μορφή επιχορηγήσεων. Η πλειονότητα των κινήτρων κατευθύνθηκε στον επιχειρηματικό τομέα, (36,3 δισ. δηνάρια ή 49,4%), ακολουθούμενο από τα εκπαιδευτικά και επιστημονικά ιδρύματα (17,8 δισ. δηνάρια, ήτοι 24,2%) και τις τοπικές αυτοδιοικήσεις (13,5 δισ. δηνάρια ή 18,4%). Σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, τρεις φορές περισσότερες επιχορηγήσεις δόθηκαν στις τοπικές αυτοδιοικήσεις, ενώ 10,2% περισσότερες σε εκπαιδευτικά και επιστημονικά ιδρύματα.
- ✓ **Έξι δισεκατομμύρια ευρώ για τα Δυτικά Βαλκάνια από το νέο Σχέδιο Ανάπτυξης της ΕΕ**
Το Νέο Σχεδίου Ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Growth Plan), αποβλέπει στην εξασφάλιση 6 δισ. ευρώ για την περιοχή για την επόμενη τριετία, εκ των οποίων 2 δισ. ευρώ θα δοθούν ως επιχορηγήσεις, ενώ 4 δισ. ευρώ θα είναι σε μορφή ευνοϊκών δανείων. Τα χρήματα θα καταβληθούν στις χώρες σύμφωνα με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα και την εκπλήρωση συγκεκριμένων στόχων και μεταρρυθμίσεων. Στόχοι του νέου χρηματοδοτικού προγράμματος είναι η επιτάχυνση της δημιουργίας της περιφερειακής ενιαίας αγοράς των ΔΒ, αλλά και της ένταξη όλων των χωρών της περιοχής στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά, μέσω μεταρρυθμίσεων και της περαιτέρω εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, ιδίως όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα, τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την ενέργεια και την πράσινη μετάβαση.

- ✓ **ΕΤΕπ: Περισσότερη βοήθεια για τα Δυτικά Βαλκάνια**
Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) ανακοίνωσε ότι θα τριπλασιάσει τη συμβουλευτική βοήθεια για τα Δυτικά Βαλκάνια και ενδεχομένως για την Τουρκία, χάρη στη συμφωνία που ανακοίνωσαν από κοινού, η ΕΤΕπ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις Βρυξέλλες κατά τη διάρκεια ετήσιας συνάντησης στα πλαίσια του προγράμματος JASPERS. Σύμφωνα με την ανακοίνωση, η επιπλέον στήριξη θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του κοινού προγράμματος «Joint Assistance to Support Projects in European Regions» - JASPERS, με τον μεγαλύτερο προϋπολογισμό για τεχνική βοήθεια ύψους έως 20 εκατ. ευρώ για τα επόμενα έξι χρόνια καθώς και την αύξηση των ομάδων εμπειρογνομόνων.

- ✓ **Το IPARD 3 θα ξεκινήσει μέχρι το τέλος του έτους, θα χρηματοδοτηθούν και τα drones**
Σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργείου Γεωργίας, οι πρώτες δημόσιες προσκλήσεις εντός του προγράμματος IPARD III αναμένεται να ανακοινωθούν μέχρι το τέλος του έτους. Οι επενδύσεις που θα υποστηριχθούν μέσω του προγράμματος IPARD III θα αφορούν την προμήθεια εξοπλισμού και μηχανημάτων, την κατασκευή και ανακατασκευή παραγωγικών και παράπλευρων εγκαταστάσεων, που θα συμβάλουν σημαντικά στην επίτευξη των ευρωπαϊκών προτύπων στην υγιεινή, την ασφάλεια των τροφίμων, την καλή διαβίωση των ζώων, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και την ενίσχυση των αγροτικών παραγωγών και μεταποιητών για τη διάθεση προϊόντων στην αγορά της Ε.Ε. Με πρωτοβουλία των αγροτικών παραγωγών, μία από τις καινοτομίες του προγράμματος IPARD III είναι η ένταξη των drones ως επένδυσης που είναι αποδεκτή στο πρόγραμμα.
Οι επενδύσεις που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος IPARD III θα παρουσιάζονται στον Κατάλογο Αποδεκτών Επενδύσεων και Κόστους, ο οποίος θα δημοσιεύεται ως προσθήκη στο εγχειρίδιο κανόνων για την υλοποίηση καθενός από τα επενδυτικά μέτρα του προγράμματος IPARD III (Μέτρο 1, Μέτρο 3 και Μέτρο 7). Σε αντίθεση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, κατά την οποία ο Κατάλογος Αποδεκτών Επενδύσεων και Κόστους εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πρόγραμμα IPARD III, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε τις κατηγορίες αποδεκτών επενδύσεων και δαπανών και η Διαχειριστική Αρχή IPARD τις ανέπτυξε περαιτέρω.
Η νέα προσέγγιση για την προετοιμασία του καταλόγου των αποδεκτών επενδύσεων και δαπανών θα επιτρέψει τη συνεχή εισαγωγή νέων τεχνολογιών και διαδικασιών αγροτικής παραγωγής, δεδομένου ότι, χωρίς την εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών, είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθούν τα αποτελέσματα που αναμένονται από έναν σύγχρονο γεωργικό τομέα, προσανατολισμένο στην αγορά.

- ✓ **ΕΤΑΑ και Δωρητές υποστηρίζουν τον εκσυγχρονισμό των Σερβικών Σιδηροδρόμων.**
Η Εταιρεία Διαχείρισης Σιδηροδρομικών Υποδομών Infrastruktura Železnice Srbije, εγκαινίασε ένα νέο ολοκληρωμένο πρόγραμμα για τη βελτίωση της εταιρικής διακυβέρνησης και των επιχειρησιακών επιδόσεων, που υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) αλλά και άλλους Δωρητές, σύμφωνα με ανακοίνωση της ΕΤΑΑ. Το πακέτο περιλαμβάνει τρία έργα τεχνικής βοήθειας. Το πρώτο έργο στοχεύει να βοηθήσει την εταιρεία να βελτιώσει την εταιρική της διακυβέρνηση, ενώ το δεύτερο έργο θα συμβάλει στην ενίσχυση της λειτουργικής απόδοσης της εταιρείας. Το τρίτο έργο τεχνικής βοήθειας θα ακολουθήσει στις αρχές του 2024 και θα επικεντρωθεί στη στήριξη του σιδηροδρομικού τομέα να δημιουργήσει μια ανεξάρτητη ρυθμιστική αρχή της και να ενσωματώσει τους σιδηροδρόμους της Σερβίας στην αγορά μεταφορών της ΕΕ.

Η τεχνική βοήθεια χρηματοδοτείται από την Ιταλία, μέσω της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας, και την ΕΤΑΑ. Το εν λόγω έργο έρχεται σε συνέχεια του χρηματοδοτικού πακέτου ύψους 2,2 δισ. ευρώ που χορηγήθηκε από κοινού από την ΕΤΑΑ μέσω επενδυτικού δανείου 550 εκατ. ευρώ, την ΕΕ με επενδυτική επιχορήγηση 598 εκατ. ευρώ και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) με επενδυτικό δάνειο 1,1 δισ. ευρώ, για τον εκσυγχρονισμό της σιδηροδρομικής σύνδεσης υψηλής ταχύτητας μήκους 230 χιλιομέτρων που θα συνδέει το Βελιγράδι με τη Νις. Ο Matteo Colangeli, Διευθυντής της EBRD για τα Δυτικά Βαλκάνια, δήλωσε ότι «η επιτάχυνση της μετάβασης από το οδικό στο σιδηρόδρομο αποτελεί βασική προτεραιότητα για την EBRD».

Ανταγωνισμός-Διεθνή

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Βελιγραδίου, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-belgrade@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ –Βελιγραδίου τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.